

- (2) He o te manawa i runga i te mamae o te uma.
- (3) Mamae ka kaha ana te hii o te manawa.
- (4) Mamae o te uma.
- (5) Ruaki tonu i etahi wa.
- (6) Ngoikore o te tinana katoa.

Ko te urunga o te turoro kia ikeike tonu. Kaua e whakakorerotia a kua ano hoki e nui nga tangata e tomo ki roto ki te ruuma o te turoro i te wa kotahi; ka pau katoa ia ratou nga hau pai o waho e uru mai ana ki roto ki te ruuma a ka kore mo te turoro mo te tangata e tika ana kia whiwhi i tetahi hau pai. Kia mau tonu te mahana o nga waewae a kia auau tonu te whakatakoto ki reira i tetahi patara he wai wera kei roto. Me mea ano hoki he "Linseed Poultice," he "Antiphlogistine" ranei ki te wahi e mamae ana o te uma, o te taha ki nga rara ranei o te tuara ranei. Mo nga turoro kaumatua, kaua e tino auau te mahi i nga mea whakapawerawera.

Kaua te turoro e kai i te riwai, i te miiti me era atu kai penei. Ko te miraka kau te kai tino pai.

Ka ora ake ana te mate o te turoro, kaua a ia e mahi i nga mahi maro mo tetahi wa roa kia tino kore rawa te ngoikore o tona manawa.

Kati ra nga tohutohu e te Iwi. Ko koutou ko nga hunga e tangata ora ana me tino whakatupato kia koutou a me tino atawhai me kaha koutou ki te manaa ki i nga turoro e ngau ana e tenei mate.

Ka mutu ra

Kia ora koutou i roto i enei tau e haere ake nei.

Na ta koutou mokai.

Na: Pohau Erihana

Tumuaki Whakahaere i te Ora mo te Iwi Maori.

UPOKO I.

Mate Kohi: Kohi-a-Kiko.

TUBERCULOSIS: CONSUMPTION).

T. Wi Repa, M.B. Ch.B.

Ko te tino mate tenei o te Maori: e kiia ana hoki he "mate Maori." Ko tona putake e kiia ana he *whai-whai-a, he makutu*. E kiia ana e te Maori he mate tuku iho tenei ki nga uri o te tangata e pangia ana e taua mate. I runga i tena ahua ka tuku whakarere atu te tangata ia ia ki raro i te mana o te mate. He mate maori hoki, i tuku iho i nga matua, i nga tipuna. Ko tena ahua mate o te whanau ka kiia he "*whare ngaro*."

HE MATE MAORI.

E tika ana tenei ingoa mo te mate nei. Otira, a nei tona tika: he mate pumau tenei no te Maori. O roto i te rau tangata, he tokomaha atu nga Maori e pangia ana i nga pakeha. Engari ki te ki nga kaumatua no te iwi Maori anake tenei